

ZAŠTO JE ZBOG SNIMANJA 'DJECE S KOZARE' ZAVRŠIO NA PSIHOTERAPIJI

Na psihoterapiju sam prvi put krenuo prije dvije-tri godine nakon što sam počeo snimati film 'Djeca Kozare' s Lordanom Zafranovićem, u kojem glumim Ljubu Miloša, jednog od ustaških zapovjednika Jasenovca. Inače mi poistovjećivanje s likovima koje glumim ne predstavlja problem, ali nakon što sam proučavao dokumente o Jasenovcu, na snimanju sam se prvih dana znao i rasplakati. Vidio sam da me to previše pogada. Psihoterapeutkinji sam rekao da sam PTSP, ako ga i imam, sigurno zaradio prije rata

SANDIN STRUKIĆ/PIXSELL

DUGOGODIŠNJI ČLAN ANSAMBLA ZEKAEM-a ZA OBZOR GOVORI O SVOM UMJETNIČKOM I RATNOM PUTU, O TOME KAKO JE POSTAO SINONIM ZA UPORNOST NA ZAGREBAČKOJ AKADEMIJI, KAKO SE CIVILIZACIJSKI ODUPRIJETI SVE AGRESIVNIJEM PRIMITIVIZMU NE SAMO U HRVATSKOM DRUŠTVU I ZAŠTO VLASTI ODGOVARAJU POJAVE KOJE NOSE OČIGLEDNO ZLO

Miliivoj Beader

Sjediš u veteranskom klubu, piješ, slušaš Cecu i Thompsona. Tko od toga ne bi poludio?!

“ MENI JE BILO GLUPO BILO KOGA POZIVATI DA NAM SE PRIDRUŽI I NEŠTO KAŽE, ALI UOPĆE NE SUMNJAM DA SU SVI MOJI PRIJATELJI I LJUDI KOJE JA ZNAM PROTIV BILO KAKVIH ZABRANA I DA NE MOGU TO SMISLITI. E SAD, DRUGO JE PITANJE ZAŠTO OPĆENITO VECINA LJUDI ŠUTI I ZABIJA GLAVU U PIJESAK

SAINI STRUKIC/PIXSELL

Prošle su dvije godine, kako je kod nas bio prvo Čakavski okupljanj u disciplini u kojoj treće ljudi imaju vlastiti jezik. A svaki će Popisana taj utjecati način i trena Smojević su i zaslužne za čakavski

UZagrebačkom kazalištu mladih 17. listopada na rasporedu je premjera predstave "Max, Mischa i ofenziva Tet". Redatelj je Ivica Buljan, dramatizaciju istoimenog romana norveškog pisca Johana Harstada potpisuje Vid Hribar, scenografiju Aleksandar Denić, kostimografiju Ana Savić Gecan, a glazbu Darko Rundek.

Petnaestoro glumaca tumači četrdesetak likova iz romana od gotovo tisuću stranica. Jedan od njih je i dugogodišnji član ansambla ZeKaeM-a Milivoj Beader. On u predstavi nije ni Max ni Mischa, ali posljednjih je tjedana svakako u ofenzivi, "aktiviravši" svoj dragovoljački i braniteljski staž iz 1991. i 1992. godine da bi se javno i nedvosmisleno usprotivio povratku politike političkih pritisaka na kulturu i umjetnost i arbitriranju braniteljskih udruga o tome tko je i što je podobno i domoljubno, a što "prave Hrvate" i branitelje vrijeda.

Imate četiri uloge u predstavi?

Da. Jedna od njih je stariji gospodin s kojim se u Americi druži mladi redatelj Max, a koji je bio vijetnamski ratni veteran, a imam i ulogu u rekonstrukciji čuvene fotografije smaknuća borca Vietkonga, u kojoj sam ja policijski načelnik koji mu puca u glavu. Ta je fotografija dobila Pulitzera i bila je jako važna za okretanje američke i svjetske javnosti protiv rata u Vijetnamu. A kako je u predstavi jedna od glavnih tema imigracija i patnja za domovinom, što je u slučaju glavnih likova Norveška, ja još glumim dvojicu imigranata, divne uloge jednog Armenca i jednog Indijca koji na Manhattanu žive, rade i pate za svojim domovinama.

Koliko je i na koji način to predstava i o ratu?

U predstavi ima Vijetnama zato što je stric glavnoga lika, koji je prvi otisao iz Norveške ne rekavši nikome u obitelji kamo odlazi, otisao u Vijetnam da bi dobio američke papire. Ta je linija predstave važna, rat i njegove posljedice, PTSP. Ratom su opsjednuti i glavni mladi likovi koji neprestano gledaju film "Apokalipsa danas" i preko Vijetnama imaju puno konotacija na današnje ratove u svijetu.

Koliko to ima veze s ovim što se događa kod nas, na teško odvajanje od sve davnijeg rata, bilo pojedinaca bilo politike koja tim osjećajima i sjećanjima manipulira?

Ne treba generalizirati, pa ja to ne činim. Ali, dio naših veterana nije nastavio sa životom, nije se zaposlio ni uključio aktivno u društvo, nego sjede po cijele dane u nekim veteranskim klubovima,

Evidencijski broj / Article ID:

21666400

Vrsta novine / Frequency:

Dnevna

Zemlja porijekla / Country of origin:

Hrvatska

Rubrika / Section:

piju i slušaju srpske narodnjake, Cecu i Thompsona. Tko od toga ne bi poludio? Ti su ljudi živi zakopani u prošlosti. U romanu i u našoj predstavi vidi se da je rat na likove koji su u njemu bili ostavio trajne i teške posljedice od kojih su prolupali. Kod nas je situacija ipak bitno različita, kao što je i Domovinski rat bio bitno drukčiji. Ali, ono što ne mogu prihvati jest to da pored pola milijuna branitelja u Hrvatskoj veteranske udruge sebi daju za pravo tražiti zabrane predstava ili odredivati koji festival ima pravo na finansijsku potporu, a koji nema.

Kako ste i zašto vi otišli u rat?

Kada je pao Drniš u rujnu 1991., nekoliko groznih dana ni ja ni drugi studenti iz Drniša nismo uopće znali gdje su nam obitelji, sve dok mi netko nije dojavio da su mi prognani stari, stric i teta smješteni u hotel Medena u Trogiru. Tih se dana cijela grupa nas drniških studenata, i druga šibenskih, prijavila u HV, a raspoređeni smo nakon nekoliko tjedana, kada je za nas stiglo oružje iz Njemačke. Sjećam se dobro što je meni bio direktni okidač za odlazak u vojsku, kada sam video i čuo na televiziji Ratka Mladića koji o Drnišu govorio kao stoljetnom srpskom gradu u kojem će i ptice pjevati na srpskom. A nije srpski, nego stoljetni hrvatski grad sa srpskom manjinom, kojoj je pripadao i moj otac Jovo. Moji su ratni položaji bili u Pakovu Selu i okolicu Skradina, uglavnom na tom našem području, sve dok Franjo Tuđman u kasno proljeće 1992. nije odlučio da sve studente demobilizira i vrati na fakultete.

Jeste li ikada bili član neke od braniteljskih udruga?

Nikada nisam bio član nijedne udruge, kao što nisam ni tražio ni koristio bilo kakve braniteljske povlastice, a barem većina ljudi koje ja znam, dragovljaca iz 1991. godine, pripadnika Šibenske i splitske brigade, takoder nikada nisu bili članovi udruga niti su išta za sebe tražili. Nismo išli u rat iz tih, nego iz nekih drugih pobuda.

I nakon rata nastavili ste sa svojim životima?

Da.

Viste pravo iz rata došli na Akademiju, na studij glume. Koliko vas je obilježilo i opteretilo to iskustvo? Je li vam studij glume došao kao terapija?

Ne, nije mi trebala Akademija kao terapija. Ja sam već prije toga bio odlučio da ču rat, čim iz njega izadem, maknuti iz glave kao najgore moguće iskustvo i grozotu koja se može dogoditi ljudima. Imao sam razloge zbog kojih sam u rat otišao, ali sam isto tako odlučio da ču nakon što to završi nastaviti živjeti. Da nisam upisao Akademiju, vjerojatno bih nešto drugo počeo raditi, ali nipošto se nisam želio zakopati u misli o ratu iz kojega smo moji prijatelji i ja, uvjeren sam, izasli čisti. Naravno, ožiljci su ostali, ali su s vremenom nestajali, a predanja i rad na Akademiji svakako su mi pomogli tako što su mi veći dio dana jednostavno okupirali misli. A kad čujem Thompsonove pjesme i tu vrstu "trtlačenja" o ratu i da se o tom stalno priča, sve mi je to besmisleno. Dobili smo taj rat i u čemu je problem? Zašto se stalno moramo vraćati na to? Naravno, kada vidim naše elite, pa i Thompsona, koji na tome stalno zarađuju, onda je odgovor jasan. A na psihoterapiju sam prvi put krenuo prije dvije-tri godine, nakon što sam počeo snimati film "Djece Kozare" s Lordanom Zafranovićem, u kojem glumim Ljubu Miloša, jednog od ustaških zapovednika Jasenovca. Inače mi poštovanje s likovima koje glumim ne predstavlja problem, ali nakon što sam proučavao dokumente o Jasenovcu, na snimanju sam se prvi dana znao i rasplakati. Vidio sam da me to previše pogoda. Psihoterapeutkinja mi je rekla da inače imam zdrav odnos prema ratu, kada smo došli do te teme, i da u tome ne vidi problem. Na to sam joj rekao da sam PTSP, ako ga i imam, sigurno zaradio prije rata (smijeh).

Uočavate li paradoks da oni koji stalno govore o ratu uporno žele stvoriti kod ljudi i branitelja osjećaj zaboravljenosti i da se o ratu ne govori dovoljno?

Tu nema nikakve logike, osim profita. Znamo da je već 1991. godine, kada smo mi išli u rat, bila krenula i privatizacija, pljačka i sve što je već krenulo i da se to nastavilo do dana danasnjeg. Evo, ovdje u mom susjedstvu u Zagrebu bila je tvornica Kamensko. Nosili smo tim ženama hranu, pratili njihove strašne sudbine, bolesti, smrti, samoubojstva u obitelji... Sve su te zgrade sršene i na njihovu su mjestu izgradene stambene u kojima se četvorni metar prodaje po osam tisuća eura. Baš sad je pred useljenjem to grozomorno zdanje. Znači da se taj proces koji je krenuo devedesetih nastavio i da onima koji su na vlasti odgovara pumpanje priče o ratu.

To ljudsko stajalište, da je rat najgore moguće iskustvo koje bilo koji čovjek može doživjeti, očito za odredene politike i vlasti nije ni poželjno ni popukljeno.

Naravno da nije i zato je jasno da upravo vlast dirigira, potiče takve priče i navodno povrijedene osjećaje branitelja, a onda udruge, koje sve žive od dotacija i produžena su ruka te države, sebi uzimaju za pravo zaista nevjerojatne stvari, poput onih u Splitu koji traže da im se ubuduće daju na uvid programi festivala i kulturnih dogadanja pa da oni procijene vrijeda li netko od njih domovinu. Znamo što je bio SUBNOR, a ovo se nimalo ne razlikuje, ili je još gore.

Ovo nije prvi put da vi reagirate na takve pojave i da se pritom pozivate na vlastito iskustvo branitelja i dragovoljca iz 1991. godine...

Nije. Prvi put doživio sam da nam branitelji dolaze protestirati u kazalište kada smo u Splitu izvodili jednu zapravo benignu komediju "Krovna udruga" Ante Tomića i Ivice Ivančevića. Okidač je tada bila kritika, koja je zapravo bila politički atak na predstavu, u kojoj je Jasen Boko napisao kako predstava baš zgodno pada na dan pada Vukovara i kako bismo je mogli otici odigrati u Beogradu kao ispravu hrvatskog naroda za sve što smo mi njima učinili. Tada sam, nakon neuspjevane noći, prvi put napisao odgovor jednom kritičaru, ali mi ga Slobodna Dalmacija nije htjela objaviti. Dva-tri dana kasnije na blagajnu kazališta došli su branitelji koji, naravno, nisu gledali predstavu i nisu ni znali da je igramo u bivšem Domu JNA. Razbijši usput prozor na blagajni, ti su branitelji pitali blagajnicu gdje je ta predstava u kojoj se blati Domovinski rat. Kada su nam napokon došli na predstavu u toj maloj dvorani i zviždali nam na izlasku, a bilo je ih možda stotinjak, naše kolege Dara Vukić, Snježana Sinović i Arijana Čulina rasplakale su se i nisu htjele izaći. A kada je nas nekoliko muških, koji se nismo uplašili, izašlo, oni su se razišli. Tada je jedan dio ansambla, koji nisu bili u toj predstavi, stao na stranu te "kritike", a ja sam se javio Predragu Luciću i Feral je objavio moj odgovor Boki. Slijedilo je dvadesetak članaka, u polemiku se uključila Mani Gotovac, koju su napadali kao intendanticu, iza nje je stalno Hrvatsko društvo pisaca. Meni jednom Boko nije ništa odgovorio. Bilo je to vrijeme paljenja Feral na rivi, mom prijatelju Siniši Labroviću prijetili su smrću zbog performansa zavijanja spomenika partizanskog ranjenika u Sinju, u kojem sam mu pomagao. Dru-

gi put sam u vrijeme kada smo izvodili predstavu "Pad Vukovara" reagirao na Hasanbegovića, koji se u vrijeme rata silsko s ustaškom kapom po splitskoj rivi. Tada nas je napao i Glas Končila i mi smo četrdeset predstava izvodili uz zaštitarne koje smo dobili zbog prijetnji. Isto tako još lani je netko iz Domovinskog pokreta tražio da se ukine potpora šibenskom književnom festivalu Škure, koji je "problematičan" isto kao i FALIŠ, zato što na njega dolazi "četnik Čosić" iz Beograda. Valjda su misili da dolazili Dobrica, a dolazio je pisac Bora Čosić, koji je dobio nagradu za pjesničku zbirku. Toliko o njihovu neznanju. Ja sam prvi da razgovor sa svakim, pa i s tim ljudima. Ali kako razgovarati s nekim tko ništa ne zna, tko ništa ne čita, tko je isključiv i tko razmišlja na način da ne razmišlja ništa? Kako razgovarati s jednim Gendonom u Benkovcu?

Treba li mobilizirati ljudi i branitelje kao što ste vi, kojih ima puno, a uime kojih se izlazu pojedinci poput vas ili ovoga ljeta baš u slučaju FALIŠ-a i vaš Šibenski kolega Leon Lučev?

Meni je bilo glupo bilo koga pozivati da nam se pridruži i nešto kaže, ali uopće ne sumnjam da su svi moji prijatelji i ljudi koja je znam protiv bilo kakvih zabrana i da ne mogu to smisliti. E sad, drugo je pitanje zašto općenito većina ljudi šuti i zabija glavu u pjesak, zašto nas je u Zagrebu bilo samo pet tisuća koji smo prosvjedovali za Cvjetni trg? Da, trebali bismo se organizirati u neku skupinu svi mi branitelji koji razmišljamo drukčije i pružiti otpor. Ne smijemo dopustiti manjini koja urlači i samo stvara buku da zauzme cijeli prostor i stvari privid da su oni zapravo većina. A nisu.

Kako shvaćate kada ministrica kulture, dok govoriti bilo kakvih prisilaka i zabrana, na kraju doda "...ali treba i branitelje razumjeti"?

Ne govoriti to samo ona, nego i Plenković. Već i tijekom onih splitskih progovora protiv Olivera Frlića i njegove predstave rekla je to isto jer, kao i predstavi imao nekog oblika provokacije. Take se postavila i u slučaju nedavnih prijetnji Jergoviću i više puta govorila u stilu "neka i oni ipak paze što i kako pišu". Nisam primijetio da su se ikoga bezrezervno zauzeli, bez zadrške. Ili nekoga branili ili ne braniš. Zadatak je umjetnosti da provocira.

U Harstadovu romanu ima recenča na koju je u razgovoru s autorom upozorila kolegica Karmela Devčić, o tome kako nove generacije više ne vjeruju da se prosjedima može bilo što u društvu zaista promijeni. Kako vi gledate na to?

Baš smo neki dan na probi s Ivicom razgovarali o tome kako Ljevica fino ispija kavice i neprestano je povučena, kao da je u ilegalni, dok se desnica razmahuje. Ne samo kod nas nego i u cijeloj Europi. Ljevica nam je generalno nikavka, a svi ultradesničari su ultrabogataši i samo gaze.

Razgovarajmo sada malo o vašem glumačkom putu. Odatle je i otkada želite za glumom?

U sedmom osnovne krenuo sam u dramsku sekciju i odmah se zakačio za glumu. U drniško kino išli smo gledati sve filmove, a tamo smo gledali i predstave Teatra u gostima Relje Bašića. Već u to vrijeme uhvatila me je ta želja, a onda mi je u gimnaziji divni profesor Ivo Škovrlj dodatno usadio i učvrstio ljubav prema književnosti i prema glumi. Tada sam odlučio da ču postati glumac.

Put nije bio lagani. Vaših jedanaest prijavnih ispita na zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti već su legendi. Kada je bio prvi?

Kada mi je bio osamnaest godina, 1983. Primili su me mjesec dana prije

mog 28. rođendana, što je bila najviša dopuštena granica za primanje muških studenata. U međuvremenu sam studirao i apsolvirao ekonomiju.

Godinama ste ulazili u uži izbor i bili odbijani. Što se promijenilo te 1992. kada ste napokon primljeni?

Šest puta bio sam u užem izboru u drugom krugu i uvijek sam slovio za favorita. Spremali su me velikani poput Šovagovića, Šerbedžije, Vlaste Knezovića... Komisija je imala dvanaest članova i u drugom krugu, da biste bili primljeni, trebali ste dobiti osam glasova, a meni su dva uvijek nedostajala. Te su godine ta dvojica članova komisije koja su uvijek bila protiv mene, Živo Radić i Tonko Lonza, bila odsutna zbog angažmana izvan Zagreba i napokon sam primljen. Lonza mi je prije toga znao govoriti da nikada neću biti primljen jer sam seljak iz Drniša i neka idem s ocem tamo voziti traktor, na što bih mu ja samo rekao da moj otac ne nema traktor, nego restoran u Drnišu. Nakon što sam primljen, on i neki drugi nisu me najmanje godinu dana uopće htjeli pozdravljati, a kamoli primiti u klasu. Ali nije me više bilo briga za njih, ja sam pobijedio (smijeh).

Jeste li nakon tolikih odbijanja ikada pomisili da možda stvarno niste za glumca?

Ma nikada, niti da ja za to nisam niti da jednoga dana to neću biti. Da me te godine nisu napokon primili, već sam bio razmišljao kako ću otici u London, tamo konobariti i postati glumac. Razlog za to je što sam svih tih godina, kada ja nisam prolazio, imao priliku vidjeti tko je sve primljen preko veze, djeca glumaca ili političara. Gledao sam i kako mnogi talentirani od njih odustaju kada bi jednom doživjeli isto kroz što sam ja prolazio godinama. To mi je bio dodatni motiv da nikad ne odustanem. Ima dobrih profesora koji i danas znaju hrabriti one koji jednom padnu da dodu opet pa im kažu: "Nije to ništa, morate znati koliko je puta Beader išao na prijemi (smijeh)."

Vaš put kao da je morao ponoviti i vaš veliki filmski trijumf "Pismo čaci", koji ste snimili s Matom Gulinom u režiji Damira Čučića...

Snimali smo ga četiri godine bez novca. Dobili smo potporu samo za kratkiigrano-dokumentarni film, to su bila ona moja videoobraćanja ocu. Dva puta smo pali na natječaju za dugometražni igrani film i nastavili ga snimati sami, u tri etape. Kada smo došli u Pulu i izasli iz kombija, jedino naš plakat nije bio ispred Arene jer su odlučili da ga neće prikazati tamo, nego u kinu. Bio je totalno diskriminiran. Kada je film dobio Veliku zlatnu arenu kao najbolji igrani film, Zlatko Vidačković bježao je od nas jer ga je bilo sram, iako treba reći da nas je upravo on uvrstio u selekciju.

Čeka vas nova bitka. Opskurni mediji već su napali Leona Lučeva optužbom da je glumio u "četničkom" filmu "Dječa Kozare" Lordana Zafranovića, u kojem glumite i vi.

To što će oni pisati, pogotovo me ne zanima, a sigurno ću doći na red, ako već nisam. Scenarij za taj film nastao je još 1987. godine, napisao ga je sjajan autor Arsen Diklić, koji je dosta o svemu tome razgovarao sa Slavkom Goldsteinom i koji nipošto nije neki velikosrpski nacionalist. Naravno, problem će biti to što je film prošao na natječaju filmskog fonda u Srbiji, ali tek nakon što je sedam puta odijen ovdje u Hrvatskoj. A opet, film koji je koštalo nekoliko milijuna eura dobio je i u Srbiji tako malo novca, da je zapravo sam Zafranović preko svojih prijatelja i veza nabavio najveći dio novca iz Pariza i Praga pa je film zapravo velika međunarodna koprodukcija koju Srbija uopće ne bi bila u stanju financirati. A ja mislim da ga je u potpunosti trebala financirati i sama snimiti Hrvatska.

Sudjeluje li na kraju na bilo koji način Hrvatska u toj koprodukciji?

Nažalost ne. Lordan je ovdje tražio koproducenta i

Vlast dirigira, potiče takve priče i navodno povrijedene osjećaje branitelja, a onda udruge, koje sve žive od dotacija i produžena su ruka te države, sebi uzimaju za pravo zaista nevjerojatne stvari, kaže naš sugovornik

Ljevica nam je generalno nikakva, a svi ultradesničari su ultrabogataši i samo gaze

►► INTERVJU MILIVOJ BEADER

nitko mu se nije odazvao, a ja mislim da je sramota što Hrvatska nije sama financirala i snimila taj film o Jase-novcu. Ali zato će se dići silna halabuka kada RTS prikaže seriju, koju je Lordan napravio na traženje producenata. Ja mislim da je on napravio pošten umjetnički posao u kojem će, naravno, biti okrutnih scena jer su tipovi o kojima je riječ doista bili brutalni psihopati. Ali, Lordan je stalno na snimanjima naglašavao da oni nisu bili nikakva čudovišta, nego ljudi kao mi i da ovo nije film o Hrvatima, nego o ustašama i o zlu koje može biti oslobođeno u svakom čovjeku.

Zna li se kada će i gdje biti premijera?

Koliko znam Lordan bi želio da premijera filma bude na nekom od jakih međunarodnih festivala, vjerovatno cilja na Berlin, upravo zato da se začepe usta svima i ovdje u Hrvatskoj i tamo u Srbiji, da se ne svede priča samo na Hrvate i Srbe.

Jeste li okljevali kada vam je stigao poziv od Lordana Zafranovića?

Nisam ni trenutka, u prvom redu zato što sam glumac koji je do sada glumio i ustaše, i četnike, i dosta hrvatskih branitelja i nisam razmišljao o budućim odjecima u društvu i politici. Zafranović silno cijenim kao umjetnika i redatelja. Angažirao me je samo na temelju jednog gledanja predstave "Živjet ćemo bolje" u ZKM-u, u kojoj sam glumio hrvatskog branitelja koji je završio u zarobljeništvu u Kninu. Nakon predstave, na koju je došao zbog Nede Arnerić, pitao je tko je taj mali. Odmah smo "kliknuli", kao što mi se dogodilo i s Magellijem u Splitu. Uzeo je moj broj i još tada mi rekao da će me zvati ako ikada bude opet išta snimao. I tako je i bilo.

Zašto mislite da nam danas treba film o Jasenovcu?

Čak ni u vrijeme Jugoslavije nije snimljen film o Jasenovcu, a mislim da je potrebno da takav film imamo i nadam se da će biti distribuiran i u Hrvatskoj, što je u prvom redu važno zbog nas samih i da će Nova ili RTL otkupiti i seriju, ako neće HRT. Važno je da imamo takav film i zbog jačanja desnice u cijeloj Europi, da se vidi kakvo je to zlo, posebno u vrijeme rata u Ukrajini i kada vidimo u što se Izrael, država najvećih stradalnika u Drugom svjetskom ratu, pretvorio s ovim što sada radi u Gazi. A tu je i Amerika s redikuloznim i opasnim Trumpom. Ovo je baš pravo vrijeme za "Djecu s Kozare", ne samo na Balkanu nego i šire. U svakom slučaju Lordan Zafranović napravio je film koji ne podilazi ni Hrvatima ni Srbima, a pogotovo ne velikosrpskoj politici, a priča nipošto nije crno-bijela.

I za kraj, što mislite i osjećate kada se vaš Drniš i cijeli taj kraj poistovjeti i svede samo na Thompsona i Čavoglave?

Samo neznanice koji ništa ne znaju o Drnišu mogu moj grad svoditi na Thompsona i Čavoglave. To je grad Ivana Meštrovića, Krste Odaka, Vladimira Primorca, braće Adžija, Dražena Budije, jednog od najstarijih gradskih orkestara u Dalmaciji, muzičke škole s velikom tradicijom u koju smo svi išli, grad velikog kulturnog nasljeđa prožetog mnogim kulturama. Moj profesor Tonko Maroević, kada je radio na monografiji o Meštroviću, bio je općinjen ljepotom grada, Krkom, Čikolom, Prominom i posebno ljudima. Za Vlaje kažu da su najgori ili najbolji ljudi na svijetu. Ja za svoje prijatelje i mnoge Drnišane koje znam mogu samo reći da su to najbolji ljudi, iskreни, direktni i iznad svega pošteni. Do moljubi cijepljeni od nacionalizma. Tako pamtim i tako vidim svoj grad koji će zauvijek teći mojim venama. A kada sam sa svojim prijateljima u jednom drniškom kafiću snimao jednu od scena iz "Pisma čaći", na starom smo džuboksu puštali Arsena, kojeg svi volimo, a ne Thompsona. ●